

Gieling - Stille torens, verhaal van de stille helden

Drie gevorderde klokken van de Sint-Catharinakathedraal. Foto: Het Utrechts Archief

(http://www.nieuws030.nl/uploads/resized/12/2021-voorjaar_273-drie_gevorderde_klokken_van_de_sint-catharinakathedraal__copy__het_utrechts_archief.jpg)

Gepubliceerd: dinsdag 16 november 2021 16:55

Peter Gieling - Vooropgesteld, ik hou van een vlot geschreven boek en ben daar waarschijnlijk niet uniek in. Wel graag een boek dat bij voorkeur leerzaam is en diepgang heeft. Maar als op de omslag duidelijk wordt dat er een specialist/hobbyist over zijn passie spreekt, krijg ik twijfels. Koop ik hem wel of niet?

Uit ervaring weet ik dat te veel details, waar specialisten graag mee strooien, vaak de leesbaarheid belemmeren. Gelukkig ben ik gevraagd om een recensie over *Stille Torens* van Wouter Iseger te schrijven. Daardoor heb ik dit prachtige boek over de vordering van kerkklokken in Utrecht in de Tweede Wereldoorlog, gelukkig, niet gemist.

Fijn ook dat de schrijver me in het woord vooraf ruimte geeft om het ook in relatieve rust en ontspannenheid te gaan lezen. *“Met alle verschrikkingen die tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben plaatsgevonden, is de klokkenvordering begrijpelijkerwijze een geschiedenis die zich in de marge heeft afgespeeld...”* Want het staat natuurlijk in schril contrast met het vele leed dat in die jaren heeft plaatsgevonden.

Maar het is zeker meer dan een *marginiaal* verhaal! Het is dermate interessant, leerzaam en onderhoudend geschreven dat ik het vlot uitlees. Ook al zijn het 176 pagina's, behoorlijk veel namen, nummers, procedures en andere specifieke gegevens (de details waar ik al voor waarschuwde).

Niet alleen lees ik over mij onbekende ontwikkelingen in de stad. Ook dat klokkengieters in alle tijden tevens het oorlogsgeschut gieten is voor mij een verrassing. Sterker, dat ze beiden (klokken en kanonnen) aan het begin en einde van de vele oorlogen steeds weer in grote hoeveelheden omsmolten. En wil je weten waar de oudste klok in Utrecht hangt, of waar tijdens de oorlog de kunstschaten in de meest betrouwbare bomvrije kelder konden worden bewaard en vele andere interessante weetjes, zoals *'Klokken uit de toren, oorlog verloren...'* dan is dit een boek om aan te schaffen.

Carillonklokken Domtoren. Foto: Het Utrechts Archief

([uploads/resized/12/2021-voorjaar_273-carillonklokken_domtoren__copy__het_utrechts_archief.jpg](#))

Zelf ken ik de oorlog uitsluitend van de (stoere) verhalen. Met name over onderduikers die in de stad verborgen en verraden werden. Van films als *'de Langste dag'* en *'de kanonnen van Navarone'*. De serie *'Band of Brothers'*. Tijdens het lezen realiseer ik me veel bewuster dat er ook op heel andere vlakken veel 'helden' zijn geweest. Mensen die zich inzetten voor het behoud en bewaken van ons cultureel/ maatschappelijk erfgoed en vele andere terreinen. Zaken waar ik nu op oudere leeftijd meer waarde aan hecht en waarvan ik blij ben dat ze er (nog) zijn.

De strijd voor het behoud van de klokken in het boek staat voor mij dan ook tevens symbool voor wat er ongetwijfeld ook op al die terreinen is gedaan. Als laatste tip: Vergeet vooral niet van bijlage 1 te genieten. Klokken klinken niet alleen, ze spreken ook. Middels opschriften, randschriften, medaillons en gedichten.

Welhaast vond ik den dood in 't hol van d'ergsten draak

Die ooit nog uit de hel ter wereld werd geboren

Doch, levend weergekeerd, gered door hemel's wraak

Roep ik voortaan God's lof uit Wageningen's toren

(inscriptie door Adriaan Roland Holst in 'de Michiel')

Waar 'de Michiel' heeft gehangen en hoe hij in Wageningen terecht kwam kunt u ook lezen in *Stille torens*. Ze klinken gelukkig alweer decennia luid en duidelijk (met dank ook aan het Utrechts Klokkenluiders Gilde). Dat blijkt vooral het resultaat van de inzet van Willem Stoker, de Utrechtse Kunstbeschermingsdienst en vele anderen.

"Uiteindelijk leiden alle inspanningen tot een 'nooit te vergeten ogenblik' " aldus een geëmotioneerde Stoker... Zo voelt dat ook voor mij, terwijl ik het hoogtepunt lees! Fijn dat Wouter Iseger deze spannende tijd uit de Utrechtse geschiedenis zo liefdevol heeft beschreven.

Stille torens - Wouter Iseger 176 blz. 19,95 Rijk geïllustreerd, uitgave van Matrijs. Verkrijgbaar in de boekhandel.

Wouter
Iseger

Stille torens

De **klokken-
vordering** in
Utrecht tijdens
de Tweede
Wereldoorlog

(/uploads/resized/12/2021-voorjaar_273-klokkenvordering_voorplat.jpg)

DEEL DIT ARTIKEL OP:

 (HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/SHARER/SHARER.PHP?U=HTTP://WWW.NIEUWS030.NL/COLUMNS/GIELING-STILLE-TORENS-VERHAAL-

VAN-DE-STILLE-HELDEN/) (HTTPS://TWITTER.COM/HOME?STATUS=GIELING - STILLE TORENS, VERHAAL VAN DE STILLE HELDEN

HTTP://WWW.NIEUWS030.NL/COLUMNS/GIELING-STILLE-TORENS-VERHAAL-VAN-DE-STILLE-HELDEN/)

(HTTPS://WWW.LINKEDIN.COM/SHAREARTICLE?MINI=TRUE&URL=HTTP://WWW.NIEUWS030.NL/COLUMNS/GIELING-STILLE-TORENS-VERHAAL-VAN-DE-STILLE-HELDEN/&TITLE=GIELING - STILLE TORENS, VERHAAL VAN DE STILLE HELDEN&SUMMARY=EEN RECENSIE OVER STILLE TORENS VAN WOUTER ISEGER. EEN PRACHTIG BOEK OVER DE VORDERING VAN KERKKLOKKEN IN UTRECHT IN DE TWEDE

WERELDOORLOG.) (HTTPS://PLUS.GOOGLE.COM/SHARE?URL=HTTP://WWW.NIEUWS030.NL/COLUMNS/GIELING-STILLE-TORENS-VERHAAL-VAN-DE-STILLE-HELDEN/)

Zoeken in columns...

Meer Columns

Terlingen - Bert Halpern (1926-2020) (/columns/terlingen-bert-halpern/)

Taams - Degeneratie in de Tivoli (/columns/taams-degeneratie-in-de-tivoli/)

Gieling - Stille torens, verhaal van de stille he... (/columns/gieling-stille-torens-verhaal-van-de-stille-helden/)

Kiek op Utrecht - Opmerkelijk (/columns/kiek-op-utrecht-opmerkelijk/)

Wielert - Jaarbeurs: een enorme kras door... (/columns/wielert-jaarbeurs-een-enorme-kras-door-het-vinyl/)

Binnendijk - Bellamytsjes (16): Incognito (/columns/binnendijk-bellamytsjes-16-incognito/)

Kiek op Utrecht - Koormuziek in de avondlucht (/columns/kiek-op-utrecht/)

Nachtfotograaf - De nacht exposeren (/columns/nachtfotograaf-de-nacht-exposeren/)

Wielert - Treffend werk van gevluchte kunste... (/columns/wielert-nieuw-land-nieuw-huis-treffend-werk-van-gevluchte-kunstenars/)

Kiek op Utrecht - Bijzonder licht (/columns/kiek-op-utrecht-herfst-2/)

Binnendijk - Het Paradijs (/columns/binnendijk-het-paradijs/)

Taams - Nog één crisis-light alstublieft (/columns/taams-nog-n-crisis-light-alstublieft/)

Kiek op Utrecht - Herfst (/columns/kiek-op-utrecht-herfst/)

Binnendijk - Bellamytsjes (15): Boekenstempelaar (/columns/binnendijk-bellamytsjes-15-boekenstempelaar/)

Taams - Nachtmarkering (/columns/taams-nachtmarkering/)

Taams - Dingen hebben een QR-code, niet... (/columns/taams-dingen-hebben-een-qr-code-niet-mensen/)

Kiek op Utrecht - Jean van Zanen (/columns/kiek-op-utrecht-jean-van-zanen/)

Van den Berg - Herinnering aan Jantje Rolink (/columns/van-den-berg-herinnering-aan-jantje-rolink/)

Taams - Herfststukken (2, slot) (/columns/taams-herfststukken-2/)

Van den Berg - Verhalen vertellen en De Vee... (/columns/van-den-berg-verhalen-vertellen-en-de-veermannen/)

 (/feeds/rss/columns.rss)

Archief columns ► (/columns/)

[Voorpagina \(/voorpagina/\)](#)

[Nieuws \(/nieuws/kiek-op-utrecht/\)](#)

[Columns \(/columns/terlingen-bert-halpern/\)](#)

[Achtergrond \(/achtergrond/het-rachmaninoffmysterie-college-geen-verdachte-transactie/\)](#)

[Opinie \(/opinie/politiek-of-een-computerprogramma/\)](#)

[Hist030rie \(/hist030rie/moordstad/\)](#)

[Varia \(/varia/de-operatuin-voorpublicatie-uit-een-utrechtse-roman/\)](#)

[Kunst \(/kunst/utrechtse-levensverhalen/\)](#)

[Reacties \(/reacties/liquidatie-stadsblad-wat-gebeurde-er-allemaal/\)](#)

[Colofon \(/colofon/\)](#)

[\(/voorpagina/\)](#)

© 2021 Nieuws030

Webdesign: Creative Data (<http://www.creativedata.nl/>)

Vormgeving: Ed Koenders (<http://www.koenders.biz/>)

[colofon \(/colofon/\)](#)

Nieuws030 is een uitgave van de stichting De Nieuwe Utrechter, gevestigd aan de Korte Koestraat 2, 3511RP Utrecht, KvK-nummer stichting DNU 30272725, BTW-nummer: NL821437264B01 1637321436